

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok ... 4 koruny — hal. Na pol roka ... 2 " — " Na štvrt roka ... 1 " — " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Tatárske kúsky v prievidzskom okrese.

Aké kúsky vyvádzajú prítomne Tatári liberálnej pracovnej strany v prievidzskom okrese, presvedčí sa každý, kto pozorne prečíta interpelláciu, ktorú 26. januára v krajinskom sneme povedal kresťanskej ľudovej strany vyslanec

Georg Szmrecsányi.

Interpelláciu túto podávame v nasledujúcom stručnom výťahu :

Georg Szmrecsányi: Ctená Snemovňa! (Čujme! Čujme!) Ctený pán predseda dovolil mi, aby v záležitosti neriadov páchaných pri prievidzskej voľbe, dnes predniesol som súrnu interpelláciu. (Čujme! Čujme!)

Prievidzská voľba nielen z tej príčiny je aktuálna, že prítomne má byť prevedená, lež dosiahla tým väčšej aktuálnosti i skrze to, že o volebnej reforme práve dnes predpoludním vznikla debatta vo väčších rozmeroch. Tým, čo z tejto príležitosti povedať zamýšľam, to chcem dokázať, že terajší volebný systém je zcela zlý; (Čulé schvalovanie z lavej a krajnej lavej.) že tento systém nemožno ďalej trpeť a že na základe tohoto systému zostavený terajší parlament vôbec nesodpovedá všeobecnej vôli krajinského obyvateľstva. (Tak je! Tak je! z lavej a krajnej lavej.)

Vilhelm Sümegi: Neni to parlament! Sohнали ho šekkovými knižočkami. (Čujme! Čujme!)

Georg Szmrecsányi: Tieto volebné priebehy v čudnom svetle predstavujú finančného pána ministra osvedčenie, ktorým opozicionálne

stránky vyzýva k uzavretiu mieru. Keď spomínajú mier, pokoj, medzitka vlády takým spôsobom ilustrujú ich náklonnosť k tomuto mieru a s opozicionálnymi strankami zachodia tak, ako to prítomne spatrujeme a zkusujeme v prievidzskom okrese. (Tak je! Tak je! z lavej a krajnej lavej.) Finančný pán minister v jeho reči i to povedal, že prípadne appellovať sa môže i na obyvateľstvo krajinské. (Výkriky z lavej: Keby sme to už čím skorej videli!) Nuž teda keď budú apellovať a stane sa to takýmto spôsobom, vtedy nech ten nový parlament akokoľvek je zostavený (Tak je! z lavej a krajnej lavej.) a v bár ak malom počte zastúpená bude v ňom opozícia, najde ona vždy spôsobu k tomu, aby každého druhu neriady a nezákonnosti stihala sodpovednou retorziou. (Hlučné schvalovanie z lavej a krajnej lavej. Hluk z pravej.

Predseda: Ticho prosím!

Georg Szmrecsányi: Pred niekoľko dňami krajinský vyslancovia Alexander Simonyi-Semadam a gróf Tihamér Somssich v záležitosti neriadov a nezákonností prevádzaných pri prievidzskej voľbe interpelovali pána ministerpredsedu. Zvlášte pán Simonyi-Szemadam dokázal v jeho interpellácii, že hlavný slúžny prievidzský, attentáty páchal proti slobode rečnenia, ďalej, že pri dovoľeniach k vydržiavaniu shromaždení nepokračoval nestranné, konečne že s úradnou mocou jeho, pressiu robí v záujme pracovnej strany.

Ctení priatelia moji na ich interpellácie nedostali posiaľ žiadnej odpovede, privátnou cestou dozvedel som sa ale, že z patričného miesta, to jest z ministerstva vnútra, na tomojšie

vrchnosti administrácie, vydané je nariadenie, aby zdržovali sa nezákonnosti a každého druhu stranníctva.

Vilhel n *Sümegei*: Ostatne itak odbaví volebný predseda! (Hluk z pravej.)

Georg *Szmrecsányi*: Opakujem, že o spomenutom nariadení ministerstva vnútra dozvedel som sa privátnou cestou. Ja tomu ale verím. Tým ľahšieho trestu hodné je teda (Hluk z pravej. Čujme! z lavej.) že vzdor tohoto nariadenia na tamojšie vrchnosti verejnej administrácie deň po deň dochodia ponosy a zvlášte včera dorazily také obžaloby, ktoré ma doprosta prinútily, aby som terajšiu súrnu interpelláciu predniesol.

Prv než by som ale prešiel ku krátkemu vysvetleniu tohoto pádu, prosím o dovolenie, aby som poukázal mohol na to, čo sa robilo v Prievidzi počas všeobecných volieb. Všetci bez rozdielu stránok, ctená Snemovňa, v tom so mnou ráčite súhlasí, že pri všeobecných voľbách v Prievidzi páchané boli krajinské škandále (Tak je! z lavej. Hluk z pravej), čo pretriasalo sa nielen tu v krajinskom dome, lež i v súkromných a verejných kruhoch po celej krajine a čo mnohí z pánov vyslancov za nemožnosť držali a sotva chceli uveriť. Vyšetovanie ale z príležitosti zadanej petície prevedené dokázalo, že tam volebný predseda vyše 200 voličov odmrštil, že asi 70 voličov násilníctvom prekazil, aby vôbec pristúpiť mohli k urne, odšupovali ich jednoducho. (Hluk. Čujme! z lavej.) A keď vyšetovanie dokázalo všetky tie prečiny, na vyznanie ktorých predvolaní voličia ako svedkovia prisahu zložili, následkom nedostatočnosti a veľkých chýb zákona o kuriálnom súdobníctve v záležitostiach volebných, (Hluk. Predseda cengá) tí čo hľadali svoju pravdu, tí čo len to chceli, aby ten prišiel ku jeho, spravodlivou cestou dosiahnutému mandátu, čo mal skutočnú väčšinu, pravím, tí boli trestaní, na koľko im na krky uvalili pokuty asi 25.000 korún. (Výkriky z lavej: To je hrúza!

Julius *Justh*: Je to ozaj hrúza! (Hluk.)

Georg *Szmrecsányi*: Ctená Snemovňa! Poľahke toho, čo sa teraz ztvára v prievidzskom okrese, dosť je spomenúť ten nestydatý cinizmus, ktorým tam verejne ohlasujú: my nemujeme kortešovať, veď volebný predseda spravi

nám väčšinu, ľudová strana nech si potom peticionuje ako chce. (Hluk. Predseda cengá.)

Terrorizmus po celom okrese začal sa tak ako to v jeho interpellácii spomenul krajinský vyslanec Alexander Simonyi-Semadam, včul ale pokračujú v tomto terorizme tak hrozným spôsobom, že o tomu podobnom posial ani nebolo slyšať v Uhorsku. Bez všetkej príčiny a potreby celý okres zaplavili žandárstvom. Bráchium používajú tam, kde na bráchium vôbec žiadnej potreby není. (Protimluva z pravej.)

Árpád *Vagyon*: Nebezpečný je ten ľud prievidzský!

Géza *Kubinyi*: Nech nebúria kňazi, kapláni!

Árpád *Vagyon*: (Vykrikuje.)

Predseda: Prosím pána vyslanca Vagyonu...

Georg *Szmrecsányi*: Z mnohých príkladov terorizmu spomenem len jeden. Do obce Čauša kde od roku 1896. voličia hlasovali vždy pod bielou zástavou, kde je len 348 duší, kde nebolo žiadnych excessov, kde panuje úplný pokoj a v každom ohľade príkladný poriadok, poslali 18 žandárov. (Hluk a výkriky z pravej: Brania voličov! Hluk.)

Géza *Kubinyi*: Bár by v každej dedine bola žandarmeria!

Georg *Szmrecsányi*: Ja tieto veci neprednášam ku vašej zábavke, aby ste sa nad tým smiali. Možno že vám to dobre padá pri vašich výhladoch na budúce voľby, takéto veci však v posmech uvádzať a smiať sa nad nimi, nedržím za vec spravodlivú ani za vlastenectvo.

Jálius *Justh*: Je to najvyšší stupeň cinizmu. (Hluk. Predseda cengá.)

Georg *Szmrecsányi*: Kortešujú po celom okrese s bráchiumom žandárov a proti prísnemu nariadeniu zákona; v tomto súčasťujú sa nielen tamojší úradníci verejnej administrácie, lež ešte aj úradníci z celkom cudzieho a vzdialeného okresu. Dozvedel som sa, že hlavný slúžny myjavského okresu **Julius Filberger**

Ján *Molnár*: Ten zlopovestný!

Georg *Szmrecsányi*: ... ktorý zhola nič nemá čo hľadať v prievidzskom okrese, ďalej Štefan *Lendler* myjavský notár, na tri týždne dostali vakácie a včul kapacitujú, kortešujú, terorizujú po prievidzskom okrese. Ku nim pripojil sa aj direktor myjavskej štátnej polgárky, menom *Heider*. (Hnutie.) Ako ten hlavný slúžny na tri

týždne opustiť môže jeho okres? A či tak veľká obec ako je Myjava, cez tri týždne môže byť bez notára? Alebo či ten direktor štátnej polgárky má tak málo roboty, že na tri týždne opustiť môže školu, aby kortešoval v cudzom okrese, v ktorom nemá čo hľadať?

Či sa to smie ďalej trpeť, ctená Snemovňa, aby úradníci verejnej administrácie a úradníci štátni proti prísnemu nariadeniu zákona kortešovali po okresoch? Smie sa to ďalej trpeť aby títo ľudia zanedbávali ich povinnosti a v prievidzskom okrese cestovali snád i za diurna? (Hluk.) Takéto pokračovanie vede k úplnému demoralizovaniu ľudu.

Ja preto na pána ministerpredsedu obracám sa s nasledujúcou interpelláciou (číta):

«Ctený pán ministerpredseda má-li známosť o tom, že prievidzský volebný okres, vzdor toho, že tam panuje úplný pokoj, na farchu obcí, zaplavený je žandárstvom v zbytočnom počte a že v tomto okrese úradníci verejnej správy z druhého okresu chodia a kortešujú?

Ctený pán ministerpredseda je-li náklonný bezodkladne a prísne nariadiť, aby tá zbytočná brachiálna moc hneď bola odstránená a aby tamojší voličia žiadnou pressiou a žiadnym protizákonným nariadením vrchností v slobodnom objavení ich vôle neboli hatení?» (Hlučné schvalovanie z lavej.)

Predseda: Interpellácia doručená bude pánu ministerpredsedovi ako ministromi vnútorných záležitostí.

Prievidza bez liberálneho kandidáta.

Liberáli prievidzského okresu po mnohom namáhaní lapili kandidáta Egyda Rudnayho. Kandidovali ho s veľkým oduševnením, ten ich ale opustil, zutekal z Prievidze a pekne sa zaďakoval za tú dôveru, ktorou ho vyznačili. Čo pohlo Egyda Rudnayho k tomu, že zutekal z Prievidze? Celkom jednoduchá vec! Našiel tam oduševnených kortešov, voličov ale veľmi málo alebo žiadnych. V Gajdli a v Tužine mali posiaľ liberáli najviac voličov, keď ta ale prišiel Egyd Rudnay a začal prednášať jeho programnú reč, voličia ho jednoducho vysmiali. Lojza Rudnayho, praepošta oltárnikaja bojníckeho

ktorý ako ujec prišiel ta odporúčať liberálneho kandidáta; volakedy liberálni voličia privítali ho hlučným abcuogovaním. Ako ale kandidát kresťanskej ľudovej strany Koloman *Brestyenzsky* prišiel do tých obcí programnú reč držať, za jedno dostavili sa všetci voličia do posledného chlapa a za druhé reč jeho slyšali s hlučnými manifestáciami. To ale nebolo ešte všetko, čo kandidáta liberálov k tomu pohlo, aby zutekal. Zkúsil on tam ešte horšie veci. V schôdzske 26. januára v Prievidzi vydržiavanej k obrobeniu alebo ku prerobeniu voličov a obcí Gajdel a Tužina pýtal notár 60 tisíc korún a ku kapacitovaniu 42 voličov v obci Kos pýtal zas 30 tisíc korún, notári druhých obcí žiadali tiež veľké summy ku prerobeniu voličov. Ku všetkému tomuto prišlo ešte i to, že kandidát liberálov Egyd Rudnay i to sa dozvedel, že z 35 obcí okresu 17 je čisto ľudáckych, kde ani na jedon hlas rátať nemôže. Notári okrem toho žiadali ešte i to, aby za volebného predsedu poslaný bol taký človek, ktorý pri hlasovaní nie 300, lež 600 voličov odmrští. Kandidatovi liberálov Egydovi Rudnaymu nepozostávalo teda nič iného, len aby zutekal z Prievidze, jestli nechce hnusne prepadať. On to aj urobil jeho osvedčením 27. januára napísaným. Notári a ostatní korteši židovskí a nežidovskí škrábu sa teraz za uchom. Voličia ale kresťanskej ľudovej strany v povedomí istého víťazstva po celom okrese volajú teraz: **Nech žije Koloman Brestyenzsky!**

Z Katolíckej Ľudovej Jednoty.

Agitacionálna cesta v stolici zvolenskej.

Ján *Bartos*, tajomník Katolíckej Ľudovej Jednoty na území stolice zvolenskej organizácie Jednoty sriadil a posilnil v nasledujúcich obciach:

Garampéteri a Jeczenye. V shromaždení 5. januára vydržiavanom o doterajšom účinkovaní Katolíckej Ľudovej Jednoty rečnili: dekan farár Jozef Hyross a tajomník zo stredišťa Ján *Bartos*. Prítomní boli aj učítelia Jozef Puchy a Jozef Bella. Počet členov z 80 porástol na 121.

Benesháza a Vacok. Miestnu organizáciu utvorili v shromaždení 6. januára vydržiavanom

Rečnili: farár Jozef Schvarz, kaplán Emil Országh a tajomník Ján Bartos. Počet členov 82

Libetbánya. V shromaždení 7. januára vydržianom utvorení miestnej organizácie so 24 členami. Rečnili: farár Ján Langauer a tajomník Ján Bartos.

Szelcse. Shromaždenie 8. januára vydržiavané zahájil dekan-farár Jozef Zsembery, po čom ciele a úlohy Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlovali: professor bohoslovnia Arnold Bobok a tajomník Ján Bartos. Ku Jednote prihlásilo sa 65 členov.

Zólyomlipcse a Almafő. V shromaždeniach 9. januára vydržiavaných rečnili: farár Štefan Sebestyén a tajomník Ján Bartos. Početní prítomní utvorenie Jednoty uzavreli jednohlasne. Viacerí dali sa za členov zapísať.

Garamsálfalva. Za kresťanské zásady oduševnení občania vydržiavali tu shromaždenie 10. januára. Dekan-farár Jozef Zsembery a tajomník Ján Bartos vysvetlovali potrebnosť Katolíckej Ludovej Jednoty. V shromaždení prítomný bol i učiteľ Ján Holička. Počet členov 41.

Garamszentandrás, Borosznó a Bukócz. V shromaždeniach 11. a 12. januára vydržiavaných rečnili: farár Štefan Dehos a tajomník Ján Bartos. Prítomný bol i učiteľ Viktor Sterbák, Počet členov zo 111 poriastol na 156.

Mezőköz. Dňa 13. januára vydržiavané oduševnené shromaždenie, v ktorom potrebnosť Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlili farár Rudolf Melicher a tajomník Ján Bartos. V shromaždení súčasťnil sa i učiteľ Anton Florek. Počet členov z 98 poriastol na 122.

Garamolaszka. Dňa 14. januára vydržiavané tu bolo početne navštívené shromaždenie v ktorom zapalistú reč držali: farár Rudolf Bobok a tajomník Ján Bartos, po čom miestna organizácia Jednoty utvorená bola hneď so 141 členami. V shromaždení prítomní boli: učiteľ Andor Zafka, statkár Franc Valentiny a študujúci lekárstva Bela Szvieszenyi.

Felsőszabadi. V shromaždení 15. januára vydržiavanom rečnili: správca fary Géza Kosányi a tajomník Ján Bartos. V shromaždení prítomný bol i učiteľ Béla Knauer. Počet členov z 35 poriastol na 55.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

Učme sa od nemeckých katolíkov.

Kedy budeme my uhorskí katolíci tak zorganizovaní, ako sú nemeckí katolíci? A títo ináčej boli prenasledovaní v tej dobe, keď v Nemecku Bismarck bol všemohúcim kancelárom. On vykoreníť chcel katolíkov a hľa nepodaril sa mu podľa jeho úmysel. Nemeckí katolíci prežili i rôzne násilnosti a prenasledovania a nepodľahli. Ba oproti, násilnosť tyranov povzbudila ich k novej činnosti. Dodala im pevnej vôle k životu. Nadobudli seba-povedomia. Bismarck prehral boj proti nemeckým katolíkom vedený. Uznať musel, že železná jeho ruka zlomila sa na odpore nemeckých katolíkov. A od tej doby nemeckí katolíci s ich silnou a upovedomelou organizáciou sú ako nasledovania hodný vzor celému katolíctvu. Kto vedieť chce, čo je prebudený katolicizmus a čoho je on schopný, nech ide do nemecka a nech skúma tamojšie pomery. Nech vezme účasť na valnom shromaždení nemeckých katolíkov, tam uvidí s vlastnými očami, kto sú nemeckí katolíci, čo sú oni vstave.

A kto povzbudil nemeckých katolíkov ku tak čulému životu? Ich vodcovia. Stálo to veľkú prácu, millionom ľudu dať nezlomiteľného seba-povedomia! To ozaj nebola maličkosť. A táto práca ani včul neodpočíva. Vodcovia neunávne pracujú, či spisbou, či v rôznych spolkoch, slovom všade, kde sa im k tomu núka príležitosť. A nielen vodcovia pracujú, pomáhajú im aj ľud. Všetci katolíci sú v jednom tábore. Ľud nasleduje svojich vodcov a robí tak, ako mu tí kážu, bo vie, že čo vodcovia chcú, slúži k dobrému celému katolíctvu. Keď aj nachodia sa podájední ľudia, ktorí by narušiť chceli spoludržanie nemeckých katolíkov, nedocielia ničoho, bo zorganizované katolíctvo nepočúva štváčov; nedovolí, aby silná organizácia nemeckých katolíkov potrhala sa na stránky.

Ak veľká sila je nemecké katolíctvo, to videli sme pri tohoročných krajinských voľbách. Jako je to známo, našim čitateľom, nemeckí katolíci majú najsilnejšiu stránku v ríšskom sneme. Nemecký cisár iba na ňu môže sa opierať proti socialdemokratom, ktorí sa namáhali, aby obdržali väčšinu pri poslaneckých voľbách.

Pred nemeckými voľbami sociáldemokrati spojili sa s liberálmi oproti katolíckej strane Centrum zvanej. Vydali heslo: «Poraziť klerikálov! Rišsku snemovňu očistiť treba od tmárov!» Katolíci teda pevne museli agitovať, aby podržali dosavadne okresy. Lež nelenošili ani ich odporníci. Aj tí užili všetky agitačné prostriedky, aby Centrum porazili. Márna bola ich práca. Nemeckí katolíci vystáli všetky útoky nepriateľov a ich kandidáti zvíťazili na celej čiare a tak Centrum skoro v tej istej sile vrátilo sa z voľbišťa do rišskej snemovne, v akej bolo predtým.

A to nenie inak. Dobre zorganizovanú stránku nenie možno rozbiť a poraziť. Nemeckí katolíci hlasujú jedine na katolíckych kandidátov. V tomto väzí ich presila. Pri tom majú veľa spolkov a vyvinutú spisbu. Najväčšou pevnosťou nemeckých katolíkov však je «Ludová Jednota» s jej 800.000 členami. Ako vidno, nemeckí katolíci hýbu sa, preto žijú a víťazia. Ich budúcnosť je istá.

Kedy budeme my uhorskí katolíci tak zorganizovaní? Kedy nadobudneme toho pevného seba povedomia, ktoré nemeckých katolíkov učinilo nepremožiteľnými? Hej veru neskoro! My spíme a jednak spíme. Sme lahostajní, ako keby nás nič nezaujímalo. Zalahol na nás tieň. Pracuje sa volačo, výsledok však je slabý. Prečo? Chybuje u nás pevná vôľa. Bez tejto však niet úspechu, niet víťazstva, niet budúcnosti. Haňa že je tomu tak. Už raz by mala zaniknúť tá hriešna lahostajnosť, ktorá je hámovnicou nášho úspechu. Už raz by mali zaniknúť tie spory, ktoré nás na stránky podelily. Nasledujme našich nemeckých bratov, lebo len tak dokážeme, že sme dobrí katolíci. *Fatranský.*

Úprimné slovo ku kresťanskému ľudu slovenskému.

V ušiach nášeho kresťanského ľudu začína ľúbežne zvučať to heslo: «Dajte si soštatníť školy a nebudete nič platíť». A mnohých lapá sa jakási štátna horúčka, lebo nevedia, ba možno nechcú vedieť, čo nebezpečného a smutného obsahuje v sebe v terajšom čase to heslo a jaká budúcnosť následkom toho očakáva náš ľud.

Čo že je tá škola?

Je to vykonávanie a či pokračovanie tej rodičovskej práce, s ktorou oni majú vyučovať a vychovávať dieťky svoje doma, ale pre zamestnanie a nemežnosť neni sú vstave to učiniť. Každý kresťanský rodič ale, ktorý je veriaci, bez podmienky žiada si, ba aj neústupne má požadovať, aby jeho milé dieťa vychovávalo a vyučovalo sa dľa nauky, dľa zásad a pravd Kristových a po jeho vôli rodičovskej. To je silné, sväté a neodškripiteľné právo každého kresťanského a katolíckeho rodiča. A toto právo, táto vôľa rodičovská má sa v škole ctíť a svedomite plniť.

Nuž ale to všetko sa len v kresťanských a naboženských školách môže uskutočniť. — A v štátnych školách nie?

Nie.

A prečo? Preto, lebo vláda a či štát uhorský už od dávna vyhlási, že on už neni viac kresťanský, katolícky, jako predtým bol, keď viera katolícka bola panujúca, keď totižto štát katolíckej ústavy, vieru, školy a záležitosti napomáhal, pestoval a hájil. Štát v roku 48-om vypovedal, že on je bezkonfessionálny, bez vierovyznania, nasledovne nech si katolíci a vierovyznania sami svoje náboženské záležitosti napomáhajú, svoje školy bránia a svedadujú, on sa ku každej viere, ku každým konfessioniam rovnako, lahostajne chová a rovnako vysluhuje spravodlivosť.

Len že je to veľmi často len na papieri tak, v praxi mnohorozy vyzerá to celkom ináčej. Ježe-li ti v krajinskom dome a tí čo spravujú krajinu, sú kresťansko nadaní, vtedy ide to ešte s kresťansko-katolíckym ľudom a jeho záležitosťami jako-tak spravodlive; ježe-li ale tí hlavní v Budapešti sú slobodno-murárskym duchom nasiaknutí, vtedy s katolicstvom kruto zachádzajú, horšie nežli s dieťaťom od mačochy.

Tak sa to má aj so štátnymi školami. Jestli minister výučby je kresťanského smýšľania, ježeli v nejakom kútiku a v záhybku srdca kráľovských školdozorcov ešte sa nachádza niečo viery a uznanlivosti, ježeli na čele štátnej školy nachodia sa mužovia, ktorí vedia ešte láskou zahoreť za svoju vieru, cirkev a sa niečo oduševniť a majú aspoň niečo seba povedomia, vtedy tá katolícka obec, ktorá privolila ku soštatneniu

školy, jak len nespí, môže si v takejto škole nejaké práva, prednosti a náboženské obyčaje zachovať a vydobíť, ale zapamätaj si ľudu, že to na slabých nohách stojí a len do času trvá. Ježeli ale predstavení vyšší a nižší takejto školy sú kresťania bojkovia, zbabelci, ba bez viery, sú inoverci katolíctvu neprajní, plní nenávisť, proti cirkve a kňazstvu, vtedy do takej školy dajú učiteľov vo viere lahostajných, neskorej celkom bezbožných, slobodných murárov alebo tých najhorších židov; dietky vaše nemodlia sa viac tu krásnu modlitbu «Otčenáš» a «Zdravás»; žiadne nábožné piesne nesmú spievať, učebné knižky dostanú v nekresťanskom duchu písané, ba neskorej také, v ktorých nesmie byť spomenuté meno Boha, ba o viac rokov také, ktoré budú plné slobodomurárskym a antikristovým čítaním a obsahom.

Obudíš sa ľudu neskorej aj na taký deň, že tí, ktorým si ty oddal svoju školu, nedovolia ti v tejto škole náboženstvo učiť, vyhodia vám katechismus a bibliu, ba ani kríž, znak to nášho spasenia nedopustia na stenu tej štátnej budovy vyložiť a čo by v tej škole v najväčšom počte nachodily sa vaše katolícke dietky, kríž ti predsa von vyšmária z tej školy. Kto mi nechce veriť, nech ide do Francúzska, do Talianska, do Portugalska atď. Ale čo máme chodiť tak ďaleko! Máme v hlízkosti už teraz niečo tomu podobného. Poznám jednu soštatnenú školu, do ktorej chodí viac ako dve tretiny kresťansko-katolíckych dietok a len jedna tretina židovských a proti vyveseniu kríža na stenu brojili sa takí dva páni, ktorí zbohatli takrečeno len z ľudu kresťanského a teraz ku tomu ľudu katolíckemu a sedliackemu nemali ani tolko uznanlivosti a povdačnosti, že mu v škole ani kríž nedopustili vyvesiť, čo ani zákon nezakazuje. Že sa za tú vec dvaja katolícki učitelia nezaujali, ani len márnym slovíčkom, to je smutné a divné; že toľká väčšina katolíckych obyvateľov to nemohla previesť, to poukazuje na lahostajnosť a na zbabelosť tých kresťanských občanov.

Vezmime vec naopak, že by v tej obci bola len jedna tretina dietok kresťanských, katolíckych a dve tretiny nekresťanských; či v tom páde prednejší katolícki rodičia tých dietok opovážili by sa niečo tokého zabrániť, odprieť, čo by

nekresťania žiadali ku prospechu svojich jednej tretiny dietok? Nikdy! Ba keby tá žiadosť ešte na ujem výchovy tých katolíckych dietok bola, ešte i vtedy by ti kresťanskí rodičia čušali. Ba povedzme si pravdu a pýtajme sa, či by obyvateľia, to jest rodičia tých dvoch tretín nekresťanských školákov dopustili, aby kurátorom takejto školy stal sa muž katolícky alebo aspoň katolíkom priaznivý a prajný? To by na žiadosť pád nedopustili.

My si ale všade dovoľujeme po krku chodiť ebo sme bojzlivci, lebo sme zbabelci, lebo sa všade ufahujeme, lebo my za mak nemáme zmužilosti, ale všade, kde treba tie najväznejšie práva a záležitosti hájiť skrčíme sa ako daakí žobráci, ktorí žijeme z alalmužny, z odrobiniek, ktoré pohadzujú nám inoverci. To heslo, že na také školy nebudeme nič platíť nás zaslepuje, my tomu veríme. Ale len dajte pozor, aby ste sa nezklamali. Opýtajte sa tých, ktorí si svoje kresťanské školy soštatniť dovolili, tí vám veru povedia, že mnoho platia.

(Dokončenie nasleduje.)

Smutné jubileum.

Dva roky uplynuly, čo prevzal vládu gróf Khuen-Héderváry, Má teda príčinu k osláveniu, k jubileumu. Lenže je to smutné jubileum pre Uhorsko. Z príležitosti tejto obyvateľstvo Uhorska nemôže sa obliecť do sviatočného rúcha, lež do smútočného, bo veď behom týchto dvoch rokov, odkedy ho tlačí ťažká ruka vlády Héderváryho, obyvateľstvo Uhorska nedožilo sa nič dobrého, nič potešiteľného.

S veľkým hlukom prišiel Héderváry z Viedne, akožto vymenovaný ministerpredseda. Obstáli ho vyhladovaní liberáli, ktorí počas koalície odkázaní boli na suchý chlieb a s jásotom viedli ho ku ministerskému kreslu. I sám Héderváry preplnený bol sebachválou a ňadrá jeho nadúvaly sa tou nádejou, že on ukáže obyvateľstvu Uhorska, že ako veľký tvorca prevede všetko to, čo koalícia uskutočniť nebola vstave.

Héderváry zaviazal sa dvom stránkam a síce: kráľovi a krajine. Kráľa uistil, že prevede nový volebný zákon, ktorý od Uhorska vyžaduje tak ohromné obete, krajine Uhorskej slú-

bil zas nový vojenský zákon, na základe všeobecného volebného práva. Uspokojily sa obe stránky, aj kráľ aj jedna čiastka krajiny. Verili Hédervárymu, veď hlásal, že je človek práce. Dôverovali mu, veď pri krajinských voľbách sohnal si ohromnú väčšinu. Čakal kráľ, čakala i krajina. Čas sa miňal a Héderváry slúbenú prácu ani len nezačal. Uplynul rok a Héderváry nemal z čoho účtovať. Vtedy začali pochybovať v jeho súcosti jak vo Viedni, tak i v Uhorsku. Dokázalo sa, že Héderváry neni ten človek, ktorý by vedel uskutočniť to, na čo sa chytil. Ba nezná ani len prostriedky práce. A vyšlo na javo i to, že jeho ohromná strana nenie k práci stvorená. Že je to z rôznych elementov pozbýjaná väčšina, ktorá nie je oduševnená za šlachetné cieľe a ktorá žije iba sebeckým záujmom.

Proboval síce Héderváry utíšiť netrpezlivých pánov viedeňských, i predostrel snemu nešťastné vojenské predlohy, lenže nebol vstave utvoril z nich zákon, bo opozícia s technickou obštrukciou zastavila prácu snemu. Proti tomuto návalu nevedel si rady dať Héderváry a prinútený bol mier zobrať u obštruantov. Jedine ich veľkodušnosti mohol dakovať, že krajina do ex-lexu nepadla. Tak prešiel i druhý rok, Héderváryho vladárenia a ani vojenský zákon neni prevedený, ani prípravy k novému volebnému zákonu nie sú zcela porobené.

Héderváry cez dva roky nič nepracoval. Zaviedol kráľa a oklamal krajinu. S vojenskými predlohami Héderváry je i včul tam kde bol počiatkom leta, keď ich snemu predložil. A s volebným zákonom stojí to ešte horšie. O tom sa iba do ľufu hovorí. Situácia je taká, že pre volebný zákon rozprchnú sa mungovia, lebo všeobecné volebné právo nechcú ani Héderváry, ani Štefan Tisza, ačpráve oni sú hlavnými veliteľmi stránky mungov. Iba financminister Lukáč náklonný je rozšíriť právo volebné, bo si myslí, že takým spôsobom dostane sa do ministerpredsednickeho kresla s pomocou Justhovcov.

Takto vyzerá terajšia politická situácia. Takéhoto jubileuma dožil sa Héderváry. Nenie to jubileum, lež príprava ku pohrābu. Uhorsko nebude nariekat pri rakve Héderváryho vlády.

Záhorský.

Do prievdzského okresu.

Strmo sa dívame na vás my ľudáci z Liptova. Nedajte sa liberálom. Hore dvíhajte zástavu ľudovú, lebo je ona biela, čistá, na nej skvie sa kríž Krista, z nej svieti viera ohnivá sv. Štefana Kráľa; tá je za ubiedený ľud, za roľníkov, ktorí zo svojich mozolov udržujú štátnych, stoličných, obecných úradníkov. Nech žije váš kandidát Koloman Brestyenzsky! Nedajte sa zakúpiť, vaše vóta použite dobre. My na vás hladíme a vám i závidíme to, že vy bojovať musíte, my ale tu spíme spánok sladký pre liberálov, ktorí sa tuho hniezdia a rozdrapujú svoje papule po obcách pri voľbách obecných rychtárov, ktorých chcú len pre seba a nie pre obce; pre svoj osoh a nie pre dobro občanov. Nech vás Pán Boh osvieti na dobrej ceste, kráčajte smeľe ku voľbe, nelakajte sa, nebojte sa len Boha — a zvíťazíte, bo pravda musí zvíťaziť!

Lipták.

POLITICKE CHYRY.

Neslýchaná urážka katolíkov Uhorska.

Barón Alexander *Barkóczy*, všestranne známy vyznavač viery, pred celým svetom osvedčený katolík, ktorý ako ministerský radca bol náčelnikom V. sekcie ministerstva osvety pre stredné školy, prelozeuý je do inej sekcie. Barón Alexander *Barkóczy* ako bezúhonný úradník svedomite zastával svoj úrad. Voľnomyselníci, slobodní murári a iní ateisti, nechceli trpeť, že osvedčený katolík vplýva na správu stredných škól. S besnosťou divochov oborili sa preto na *Barkóczyho*. Pressii a terroru voľnomyselníkov a slobodných murárov podľahol minister kultu a osvety Ján *Zichy* a baróna *Barkóczyho* preložil ku inej sekcii. S týmto jeho činom neslýchanej urážky dopustil sa proti katolíkom Uhorska. Takúto urážku nesmejú však ľahostajne trpeť osvedčení katolíci! Ministrovi osvety za jeho krok vyslovili už nedôveru katolíci jeho vlastného okresu volebného. Za týmto príkladom všetky organizácie, družstva, spolky a ustanovizne katolicke celého Uhorska nech sa ohrozujú proti tej neslýchanej urážke, akou minister osvety gróf Ján *Zichy* k vôli neznaohov po-

tupil milióny katolíkov Uhorska. Dolu so slobodnými murármi! Nech žije barón Alexander Barkóczy!

Ministerpredseda vo Viedni.

Ministerpredseda bol ťažko chorý na oči. Operovali ho. Operácia šťastlivo vypadla a reparovaného ministerpredsedu prvá cesta bola do Viedne. Jeho veličenstvo ministerpredsedu prijal vo výsluchu, ktorý trval cez dve hodiny. V tomto výsluchu ministerpredseda od jeho veličenstva údajne dostal poverenie ku prevedeniu všetkého, čo je potrebné k ustáleniu mieru v parlamente. Liberálna väčšina pracovnej strany rozumie sa, nadmieru oslavovala ministerpredsedu, keď poprvé prišiel do krajinského domu. Liberáli plesajú od radosti. Kedby len dlho trvala tá radosť!

Kedy bude prievidská voľba?

Ustredný výbor stolice nitrianskej v zasadnutí, za predsedníctva polžupana Gejzu Györkyho 30. januára vydržiavanom, vyniesol uzavretie, že voľba krajinského vyslanca v okrese prievidskom vydržiavaná bude 14. februára.

Výsledok interpellácie. — Zutekali tatári.

Vyslanec kresťanskej ľudovej strany Georg Szmrecsányi 26. januára interpeloval ministerpredsedu v záležitosti neriadov a nezákonností aké v prievidskom okrese páchali liberáli a z tej príležitosti spomenul, že tam ešte aj z cudzieho okresu kortešujú úradníci verejnej administrácie a jeden direktor štátnej polgárky. Výsledok tejto interpellácie bol: že hlavný slúžny myjavský Julius *Filberger*, myjavský notár Štefan *Lendler* a direktor myjavský štátnej reálky *Heider*, ktorí po prievidskom okrese behali ako opice so zvoncom, už 27. januára ztratili sa z Prievidze ako gáfor. Majú smutné fašiangy.

Zo snemovne

Snemovňa krajinských vyslancov 27. januára zakončila pojednávanie predlohy o appropriácii, odobrení krajinského rozpočtu na bežiaci rok. Z príležitosti pojednávania tejto predlohy veľavýznamné reči povedali krajinskí vyslancovia kresťanskej ľudovej strany Karol Hu-

szár a skutočný vnútorný tajný radca Štefan Rakovszky. Zákon o štátnom rozpočte sankcionovaný má byť už 1. februára.

Z CUDZOZEMSKA.

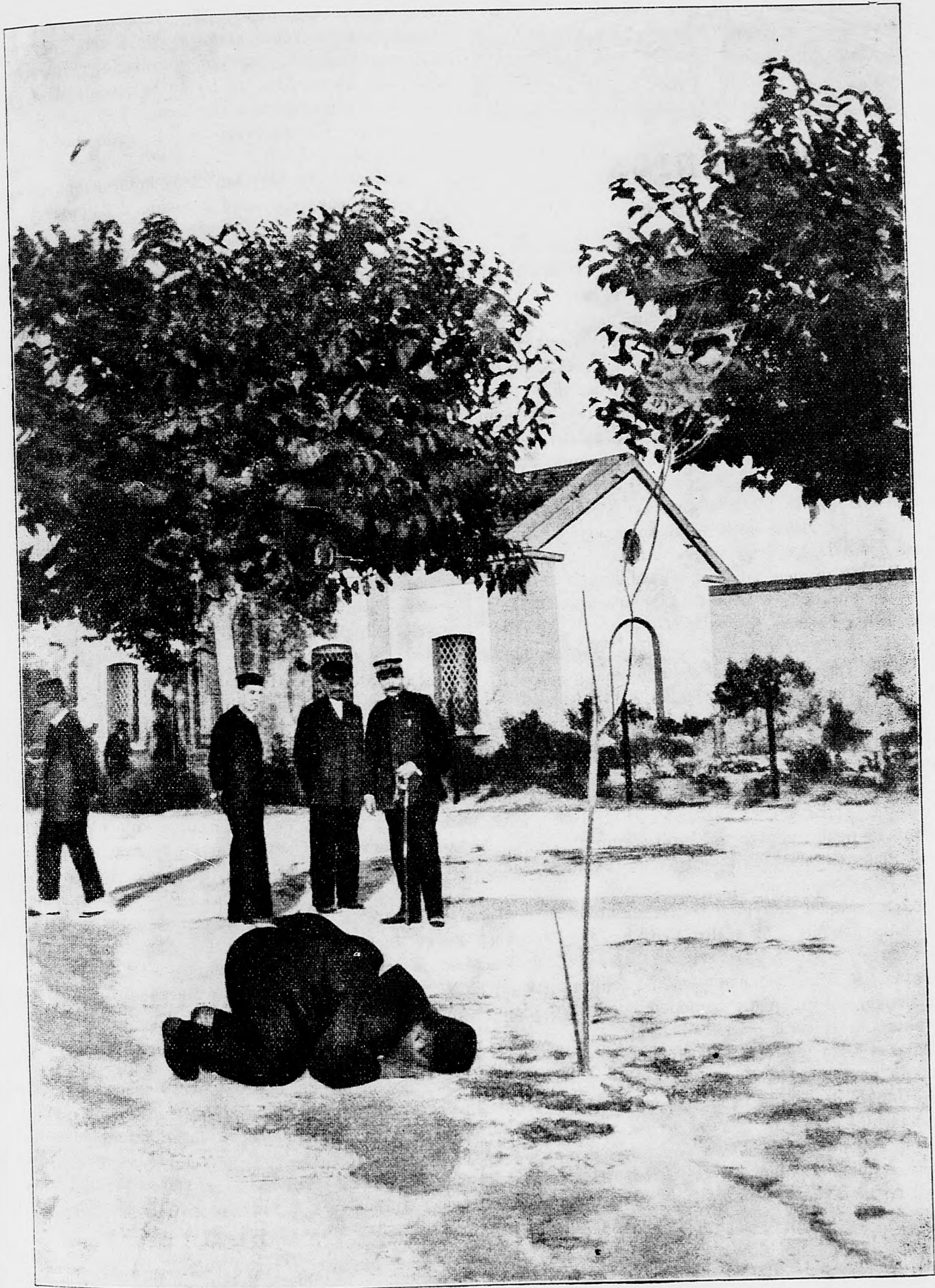
Náhradné voľby v Nemecku.

Minulý týždeň priviedla sa náhradná voľba do nemeckého ríšskeho snemu v ostatných 33 okresoch. V novom nemeckom ríšskom sneme je teda: 93 vyslancov katolíckeho centra, 44 konservatívov, 13 slobodných konservatívov, 13 gazdovského družstva, 18 Poliakovi 44 nacionálnych liberálov, 42 pokrokových ľudákov, 110 socialdemokratov a 20 mimostranných.

Turecko-Talianská vojna. Tureckí a arabskí jazdeckí strážnici minulý týždeň pred Gargaresom napadli talianských strážnikov, Taliani utratili 150 ľudí. Z Homsu sdelujú, že tam tieto dni Turci a Arabi strielali z kanónov na Talianske pozície. — Talianske válečné lode medzi Gazou a Rafatom bombardovali turecké pobrežie, tam umiestnené turecké čaty ale prinútily ich k cúfnutiu.

Revolúcia v Číne. Ministerpredseda Juansikkaj predošlý týždeň v tajnosti urobil návštevu v cisárskej palote a shováral sa s vdovou cisárovnou, ktorá bola za to, aby sa boj proti revolúcionárom znova započal. Juansikkaj dľa chýru pristal na toto a radil, aby Mandžuovia držali spolu a utvorili ku boju potrebné prostriedky. Predseda čínskej republiky Sunjatsen telegrafične oznámil Vutingfanovi, že nedôveruje v Juansikkajovi. Preto sa predsedníctva ani nezriekne dotiaľ, kým veľmoci čínsku republiku neuznajú. Keď sa potom Juansikkaj odtrhne od Mondžuov a cele sa pripojí ku republikánom a Sunjatsen odstúpi. Ponevác čínski revolucionári nemajú dost peňazí, aby vojakom koncom februára vyplatili žold, republikánsky minister vojny vyzval čínsky tovar lifrujúce spoločnosti, aby zaplatili 10 millionov taelov, lebo v protivnom páde lode spoločnosti zajme a predá. Správcovia spoločnosti prosili termín, aby sa mohli poradiť so svojimi účastinármi, Čínsku cisársku dynastiu, dľa najnovších správ cieľom utlačenia revolúcie stroj sa podporovať Japonsko.

Kreštania, katolíci kupujte len u kreštanov!

Modliaci sa turecki zajatci v Taliansku.

BESEDNICA.

Pre maličkosť.

Prvýraz sa pohadzovali. Prvý raz a tu vám to opišem, ako sa to stalo. Práve si svoj prvý byt usporadovávali a klavír už aspoň dvanásťročným spôsobom oprobávali umiestniť. Konečne sa na tom dohodli, že jediným miestom, kde klavír môže stáť, je priestor medzi kachlami a oblokom. Obrazy už asi osemraz pozavešali na stenu a zase ich len posoberali a teraz práve pre jednu fotografiu so strieborným rámkom hľadali miesto. Keď už aj s tým boli hotoví, mladá pani pred kachle pritahla malý ľahký divánik, aby si pri zakúrenej peci trochu posedeli. Ona si sadla, on ale ostal stáť pri kachlach a díval sa po izbe.

— Či vieš, moja drahá — riekol k svojej žienke, že sme podobizňu ujčeka Janka nemali zavesiť nad klavír. Pravda je síce, že je rámik úhľadný, nuž, nedalo by sa povedať, že by ujček Janko mal voláky muzikátny výraz na tvári.

— To isté som aj chcela povedať — zvolala mladá pani. — To vari tá jeho brada bude na príčine. Tá brada akosi vždy... No neni pravda?

— Áno — odpovedal manžel. — Vedel som, že to aj tebe napadne. Hádám ho radšej zavesme do jedálne.

— Áno, nad tvoj dohánový stolík — skočila mu do reči.

Muž sa nežne poďíval na svoju ženu.

— Podivné — hovoril — ty vždy uhádneš moje myšlienky. Aká si ty dobrá!

Mladá pani sa láskyplne poďívala naňho.

— Ako by nie, môj drahý. Veď som vari tvojou manželkou!

Potom sa muž zase poobzeral po izbe a bozkajúc svoju žienku, oči mu padly na jeden ligotajúci sa medený kutáč, ktorý ležal pred kachlami.

Zdvihol ho a chcel ním pošuchať oheň. V tom ale mladá pani zvolá:

— Janko, drahý môj, veď vari len nechceš týmto štuehať do ohňa?

— Prečo nie? Nuž na čo že by to vlastne bolo, ak nie ku štuchaniu ohňa?

— To neni na to, Janko môj. Pozri, tam máš jeden lacnejší, železný. A ostatne, veď v kachlach celkom dobre horí.

Mladý manžel namrzene odhodil medený kutáč a zvolal:

— Hlúposť! Na čo to teda máme tu držať, keď tým nemožno pokutať oheň?

— To je dar mojej tetky Zuzky — vysvetlovala mladá pani. — Tento kutáč a všetko toto pekné náčinie pri kachlách, lopatka, ohrabielce a kistňa na uhlie. Ale sa nazdám, že by sa nahnevala, keď by videla, že my týmto oheň štucháme. Veď by to skoro ztratilo ligot, ošpatnelo by. A to lacné bolo len za niekoľko šestákov.

Muž vzal do ruky ten lacný kutáč a obzeral si ho.

— Strašný! — riekol konečne a s opovržením hodil ho na zem.

— Na to, aby sme oheň naprávali ním, je cele dobrý — odpovedala mladá pani tiež už trochu mrzute, aj tetka Zuzka takýto upotrebúva.

— Ale daj mi pokoj s tou tvojou tetkou Zuzkou!

— Oh — riekla mladá pani, citiac sa byť urazenou — ak ty už teraz začneš moju rodinu urážať, tak ja radšej idem do kuchyne. Ale ozaj, veď sa vari pre jedno železko len nepovadíme!

— Nepovadíme sa, duša moja! Ja len to chcem vedieť, že na čo je toto vlastne, na ozdobu a či na upotrebenie?

— Prirodzene, že na upotrebenie. To je vlastne na to, aby ozdobilo kachle a aby sa srovnávalo s ostatným náradím izby.

— Tak priviaž naň peknú modrú tzuťičku a postav si ho do kredenca.

— Ale prosím ťa, veď nezačínaj pre takúto maličkosť!

— Pre maličkosť! Veď keď je maličkosť, tak si nemala proti mne vystúpiť.

— Strašný človek! — zvolala mladá pani a už sa aj do plaču pustila. — Preto, že ja chcem, aby sme mali pekne zariadené izby...

— Ale duša moja, veď maj rozum. Ja z iného stanoviska hľadím na vec. Keď je volačo k nejakému účelu zhotovené a potom ho predsa neslobodno upotrebiť, tak je to celkom zbytočná vec. Myslím si, že je toto vec jasná?

— Ale ja nechcem, aby si darom mojej tetky Zuzky do kachlí štuchal! Preto som kúpila lacnejší.

A pri tom dupla nožkou.

V tom okamžení slúžka Marka otvorila dvere a opýtala sa, že kam má doniesť kávu, sem alebo do jedálne?

— Áno... Nie... Všetko jedno. Ale už choď — zakričal pán na slúžku. A dievča nastrašené zavrelo za sebou dvere.

— Pozri, duša moja — obrátil sa mladý manžel ku svojej ženičke — toto neni dobre, Ty máš vyplakané oči. Teraz slúžka videla, že si plakala, ak by teraz volakto prišiel k nám, myslel by si, že som sa tak choval oproti tebe, ako voláky surovec...

— Áno, veď to aj skutočne tak bolo — odpovedala pani. — Chudera tetka Zuzka! Predsa tá len mala pravdu, keď ma od vydaju odvádza.

— Zase len tá tetka Zuzka! Choď mi už s tou tvojou tetkou Zuzkou!

Mladá panička si uši zapchala rukami, aby takéto lúhaniny, ako si to ona myslela, nepočula. Potom si tvár zakryla furtuškou a dala sa do plaču. Manžel sa s ľútosťou prizeral na tú kučeravú malú hlávku a rád by si bol kľakol ku tomu trasúcemu sa milému stvoreniu. Ale konečne, jeden chlap! Veď vari chlap musí byť pánom v svojom dome. A potom zásada!

Vzal klobúk, paličku.

— Idem sa preísť — oznámil nakrátko — nečakaj ma s kávou.

Plasknutie dvermi, ktoré za tými slovami nasledovalo, mladú paniu spravilo tou najnešťastnejšou stvorou na svete. Veď ona posiaľ poznala len radosť v týchto niekoľkých dňoch medových týždňov. Zdvihla hlavu a zúfale dívala sa okolo seba. Zrak jej padol na lacný kutáč a pohrozila sa mu svojou drobnou pästou.

— Ty naničhodný kus železa! Všetkému si ty na príčine! Ale nie, mužiček môj, nie, ja som všetkému na príčine:

Muž sotva ešte bol na ulici, už sa začalo v ňom hýbať svedomie. Predstavoval si svoju žienku, ako leží na pohovke, ako horko plače a spytoval sa sám seba:

— Prečo som len nekľakol ku nej? Táto biedna hrdoš už v prvom nedorozumení má medzi nami nešťastie vyvolať?

Zvrtol sa. Teraz sa naskutku vráti, sotre jej slzy ktoré zaňho vyliala!

Ale prv, než by sa bol domov vrátil, vznikla v jeho duši novšia myšlienka. Nuž a jestli sa žienka neuspokojí s tým uponížením, že ju bude prosiť za odpustenie? Aj skutkom mieni dokázať, že nakoľko oľutoval svoju surovosť. Teraz sa znova obrátil, lenže smerom ku druhej ulici.

Pozdejšie, na známé vrzgnutie kľúča vo dverách, mladá pani obidvoma rukami ponaprávala si vlasy na hlave a chcela letieť proti svojmu manželovi. Ale v tom vstúpila do izby aj slúžka s kávou.

Mladí manželia pozreli jeden na druhého a tie zraky boly plné nemožnosti, poníženia, ľútosť.

— Marka — riekla pani ku slúžke — zanes tento kutáč do kuchyne.

A ukázala na ten lacný kutáč.

— Hej, počkajte trochu — ozval sa zase manžel. V pitvore na stole som nechal jeden balík. Dones ho dnu!

Keď sa Marka vrátila, balík rozviazali a manžel takto riekol k svojej manželke:

— Keď som sa na ulici prechádzal, vo výklade jedného sklepu som zazrel tento lacný kutáč. Je to kutáč lacný a veľmi dobrý.

Sotva že slúžka vyšla z izby, mladá pani sa hodila svojmu manželovi okolo hrdla a riekla prosebným hlasom:

— Muž môj, tu máš kutáč od tetky Zuzky, napravaj s ním oheň, kedy len budeš chcieť a prosím fa nehnevaj sa na mňa za tento vrtoch.

CHYRNIK.

Nový pápežský nuncius viedeňský. Za pápežského nunciusa vo Viedni vymenovaný je Rafael Scapinelli di Lignigne, tajomník kongregácie mimoriadných záležitostí cirkevných.

Osvietený pán arcibiskup kaločský skut. vnút. tatný radca dr. Ján Csernoch, posvätené pallium arcibiskupské, tieto dni prijal z rúk osvieteného pána biskupa vesprímskeho baróna Karola Horniga.

Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup spišský dr. Alexander Párvy v svojom tohoročnom prvom obežnom liste uverejňuje ten vlastnoručne písaný list pápeža, v ktorom ďakuje tak jemu, ako aj jeho veriacim za sv. Peterske haliere. — Tie milodary ktoré sa minulého roku okrem sv. Peterských halierov v celom spišskom biskupstve na všeliaké sväté cieie nasbierali a biskupskej kancelárii odoslali, obnášajú 4550 korún. Na podporu katolickej tlače ale sossbieralo sa 1677 korún 31 halierov. — Osvietený pán biskup žiakom kapitulskej r. k. učiteľskej pripravovne na tento školský rok dal podpory 1400 korún.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v najnovšom obežníku svojom uverejňuje pápežské nariadenie o svetskom súde duchovných. Ďalej duchovným svojho biskupstva za prisnu povinnosť nakladá, aby čelaď, ktorá z ich farností strojí sa na službu do Budapešte, napomenuli, že tam blahonosne účinkuje spolok katolíckych gazdiniek, u ktorého majú sa hlásiť a ktorý do hlavného mesta prichodiacu čeliadku príjma na železničnom nádraží a zaopatrí jej sodpovednú službu. Vidiecka čelaď, ktorá slúžiť chce v Kosiciach, hlásiť má sa tu u spolku katolíckych gazdiniek. Osvietený pán biskup zvláštnym veľavýznamným obežníkom obrátil sa ku snemu a ku každému krajinskému vyslancovi s tou prosbou, aby pracovali na zahatení šírenia sa alkoholu a kým štát z inej strany nahradi si tie dôchodky, ktoré má z alkoholu, aby aspoň krémy od soboty večera do pondelka rána zatvoreno boly a robotníctvo névyplácalo sa v sobotu večer, ako žiadajú si to mnohé právomocni stoličné a početné jednotlivé obce. — Spoločenský naukobeh ktorý 21. a 22. januára vydržovala tunajšia Katolícka Ludová Jednota pri neočakávane početnom súčastnení sa všetkých kruhov tunajšej intelligencie skvostne vypadol, čo najviacej mrzí slobodných murárov, židov a iných nepriateľov katolíckej cirkvi. — Dr. Ján Csiszarik, bývalý tunajší professor bohoslovía, nateraz cirkevný radca pri veľvyslanectve vatikánskom v Ríme a spolu kanonik ve-

sprémsky, tieto dni bol hosťom osvieteného pána biskupa. — *Gálszécs*: Tunajší katolícky kruh 28. januára usporiadal zábavný večierok.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Sedmohradský biskup Karol Gustáv Majláth pre koložvársky ústav slepých zložil väčšiu fundáciu. — Jágerský arcibiskup, kardinál dr. Jozef Samassa na podporu katolíckej tlače dal 1200 a satmársky kanonik Karol Hehelein 1000 korún. — Baňskobystrický biskup Farkas Radnai na pomník grófa Ferdinanda Zichyho dal 500, ostrihomskí kanonici Jozef Brüll a Teofil Klinda po 100. Michal Kostyán farár obce Győrszabadhegy 100 a Pavel Jedlicsa arcibiskupský námestník v Trnave 300 korún.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Stoličný spolok patronázu cieľom ochrany mladých vinníkov 21. januára, za predsedníctva Matiasa Uhlárika, predsedu kráľovského súdu, vydržoval ročné shromaždenie, v ktorom podaná bola zpráva o celoročnom účinkovaní spolku a za tajomníka jednodhlasne vyvolený bol pravotár dr. Achill Baán. — Vdova Vincenta Semseyho, matka tunajšieho fõispána Baltazara Semseyho zomrela v obci Demete, v 90 roku života a za prítomnosti celej rodiny a početného obecnstva pochovaná bola 25. januára. — Árpád Kosch, rytier rádu Franca Jozefa, majiteľ prvej tlačiare tunajšej, zomrel v San Remo, kde hľadal uľavenie v jeho chorobe. Bezdušné telo jeho prevezú do Prešova, kde ho pochovávajú. — Dr. Ján Juhász, vojenský lekár v spolku katolíckych tovarýšov držal veľmi poučnú prednášku. 40 údov tohoto spolku i v bežiacom roku učif sa bude v strielaní. — *Soóvár*: Za baňského merníka a náčelníka baňskej kancelárie vymenovaný je Karol Merzsa. — *Lemes*: Tunajší kráľovský súd prestane od 1. mája a ku nemu patriace obce prislúchať budú ku súdu prešovskému. — *Szinye*: Miestna organizácia Katolíckej ľudovej Jednoty znovu sriadila sa vo sviatok troch kráľov a pevne držia sa jej nielen 152 predošli členovia, lež s oduševnením prihlásilo sa ku nej i viacej nových členov.

Chýry zo Spiša. V Smokovciach do minulého týždňa bolo zimných hostí 242 a v Tatranskej Lomnici 147; kúpele Tátrazéplak navštívilo celého minulého roku so zimnými hosťami dovedna 2605 osob. — V jednej magurskej obci nedávno jeden jáger v tom domnení a od strachu, že na vlka striela, zastrelil svojho vlastného loveckého psa. — Landocký farár Alexander Fedor apelloval proti tomu uzavretiu posudzovateľského vý-

boru, ktorý potvrdil vyvolenie slovenskovesského ev. farára Karola Kallatha za stoličného výborníka. — V Kézmarkskom katolíckom kruhu 6. a 7. januára bolo divadelné predstavenie. Dávalo sa dráma: «Sv. Alžbeta v Uhorsku». — V Popráde minulé dni bola lovecká výstava, mnoho krásnych vecí bolo vystaveno. Pri zahájení tejto výstavy prítomní boli i ablegáti Beszkid, Takács, Münnich, Okolicsányi a Zsedényi. Na spoločnom večierku súčasnilo sa 150 osôb; prípitok povedal i ľudový ablegát lubovenského okresu Anton Beszkid. V ten deň držal tam svoje zasadnutie i spišský lesný spolok. — V našej stolici behom desať rokov cena jedného metrického centa sena z troch korún poskočila na desať. — Z našej stolice v mesiaci decembri na železnici vyviezli 545 kusov rožného statku a 10 ošípaných. Slintavka a kulhavka ako aj sviňský dúl celkom prestaly. — V novovesskom katolíckom kruhu spišský kanonik dr. Martin Pirhalla dňa 14. januára držal veľmi zaujímavú prednášku o Čechoch. — Vo Felkej ružomerská ľudová Banka založí Filiálku. — Mesto Spišská Bela na ochranný dom vrchu Braniskó dalo 50 korún. — Levočského advokáta dra Štefana Beszkida, brata lubovenského ľudového ablegáta, minister pravosudia do Nagyszöllösa (st. Ugocsa) vymenoval za kráľovského notára. — Z našej stolice minulého roku vystaňovalo sa 1658 osôb s passom a bez cestovného listu tiež veľmi mnohi išli do Ameriky. — V Magure minulého týždňa bola veľká zima, teplomer každé ráno ukazoval 22—23 stupňov zimy dla Celsiusa.

Poľská otázka v Uhorsku. Poliaci rozširujú teraz medzi našim ľudom na severných stranách Oravy a Spiša brošúru: «Co my za jedni i kielo nas jest na Wengrach?» V tej brošure brojí sa proti slovenčine a Slovákom a vyzýva sa ľud tých strán, aby si vážil a bránil reč poľskú, aby reč poľskú žiadali si do kostola do školy atď. a aby čítali len poľské noviny.

Podakovanie. Pre nešťastných folvarkých pohorelcov dostal som od mojikh farníkov 9 korún 35 h. a od liptovsko-gombáškého farára Štefana Hattyára jednu korunu. Pán Boh zaplať. Franc Klein r. k. farár v Kristályfalu (Spiš).

Nová pravotárska kancelária katolícka. Mám šťastie všetkým cteným Magurčanom oznámiť, že v Starej Vsi otvoril som pravotársku kanceláriu. S úctou Dr. Béla Lieskó, pravotár.

Na smrť odsúdený Regula. Ako je známé, potrotný súd v Miskovci na šibenicu odsúdil Edvarda Re-

Herbábny podfosforokyslý

Vápenno-železný-sirup

od 42 rokov lekármí preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztápa slajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedeniu. Dvíha trávenie a chõvu a pôsobí nadovšetko k tvorbeniu krvi a kostí zvlášte pri slabých deťoch.

Cena jednej flašky 2 K 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.

Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekáreň „Zur Barmherzigkeit“

Hlavný sklad pre Uhorsko lekáreň Josef Šörök Budapest.

Pôvodný len s touto ochrannou značkou

Výstřeba pred pádalaním

Herbábny

Aromaticná Essencia

od 43 rokov obchod uvedená a vrele odporúčaná. Výborný vlúdne pôsobiaci prostriedok k prehnatiu. Odstraňuje tvrdú stolicu a nepríjemné jej následky a čistí krv.

Cena jednej flašky 2 koruny. — Poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.

Wien, VII/L.

Kaiserstrasse 73—75.

(Herbábnyho nástupca.)

Sklad vo všetkých väčších lekárnach.

gulu, ktorý počiatkom augusta lanského roku v obci Edelény zavraždil a ozbíjal krémára Heinricha Czeiszlera, jeho mladú ženu a sestru. Proti smrtnému výroku Regulov obhajca oznámil nullitu, ktorú kúria v utorok pojednávala a odmietla ju odobriac smrtný výrok. Kúria potom pretvorila sa v milostný senát, či má Regulu odporúčať na omilostenie. Uzavretie je tajnosťou.

Statok poisťujúce spolky založili najnovšie v trenčanských obciach: Lednic, Felsőszerné a Kvassó, v oravskom Námestove a v nitrianskej obci Moesonok. V každej obci by bol dobrý ba potrebný taký spolok!

Upozornenie. Viacráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdá sa, že je spoľahlivý ten alebo onen ústav sprostredkujúci požičky? Otázka táto bude napozatým zbytočná, lebo hľa, my odporúčame a síce veľmi vrele jeden taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nad toto ešte aj nie je sprostredkujúci, ale požičky sám prevádzajúci ústav, tak že trovy prostredníctvom môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požičku. Tento ústav je: «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete».

Milodary na kostol Panny Marie na Hore Levočskej.

Na kostol Panny Marie stavajúci sa na Hore Levočskej ďalej obetovali:

Anna Hrinýi z Ružomberku 206, Kráľovna sv. Ružena 17132, Anna Zvada z Komjátnej 225, J. Bandik a M. Gladbach z Budapešti 1160, Redakcia Jednoty 35884, Redakcia sv. Václava z Ameriky 16—, Engelbert Turkovič zo Žiliny 2—, Viac veriacich z Ameriky 220—, Ondrej Kiljányi a súdruhovia z Ameriky 15796, Ján Miner a súdruhovia z Nagyvitéz 1380, Ján Szviba a súdruhovia z Budapešti 1530, Redakcia Posla v Trnave 3076, Štefan Koperdak z Ameriky 200—, Ján Kostyalik z Bobrova 10—, Michal Sebesta z Lénárdtó 2— Terezia Hattyár z Ružomberka 10—, F. A. Kail v Connelsville 104—, Juro Čuj z Ameriky 50—, Ján Laczó z Ludrovej 2—, Pavel Filip a súdruhovia z Altona 1646, Valent Dzurila z Monesten v Pensilvánii 10—. Spolok sv. Ruž. z Tr. Teplice 9—, Istá ženička z Habovky —60, skrže Kraut z Ameriky 10—, Ondrej Blahut a súdruhovia z Ameriky 300—,

Ján Bahno zo Schwarzbachu vo Vorarlbergu 4—, Pavel Smrekovsky z Ameriky 40—, skrže Kraut Nachod z Ameriky 126—, 620— a 70—, Anna Kosteletzky z Levoče 10—, Matej Bulla z Ustia 618, Ladislav Herbst z Proszéku 2—, Magyar Leszámitoló Bank v Budapešti z Ameriky 210—, Ján Klorus a Kvirin Ovšonka z Montville 420— Král. sv. Ruž. 14014.

Ďalšie milodary, na ktoré je ešte veľká potreba, môžu sa poslať na «Katolícky Farský Urad», Lőcse (Szepesmegye). (Pokrač. nasl.)

DOPISY.

Od Prievidze.

Pochválen Pán Ježiš Kristus.

Ctený Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kreštane».

Slovenské liberálne noviny «Obzor» posielajú všelikomu zdarma, aj takým, ktorí si ich nepýtajú. Môžu to robiť, lebo to z krajinských peňazí ide. Chudoba to platí. Preto by ľudia veľmi múdre urobili, kedy si tak pomysleli, ako Georg Šimurka z Kanianky, ktorému redaktor Filberger tiež na krky posielal svoje plané noviny. Keď videl, že sú tam také grobianstva a nadávanie, ako keby ten pán redaktor len k sviňskému pastierovi bol chodil do školy, pretrel svoje meno na obálke a napísal na druhú stranu:

Filberger Gyula

marš nazpak

do Myavy.

A noviny maširovaly nazpak k pánu Filbergerovi. Filberger je vládou zakúpený liberál a známy freimaurer, jeho noviny nech nečíta žiadon kresťan a katolíik. Túto úprimnú radu dáva našemu ľudu

Eudomil z Prievidze.

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provodenie parcellovania a ku tomuto cieľu udeľovanie požičiek. Cieľ ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaniu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa prácami právnymi, mernickými a v gruntových knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý pe- stará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkám zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne povoluje požičku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kertlet Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spoluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osuhu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá. 3. Kupec a odpredavateľ pozbavajú sa všetkých starostí parcellovania. 4. Odpredavateľ naraz v jednej summe dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštné výhody ústavom povolenej požičky ku parcellovaniu: 1. Prípadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požičky sa počnú už od 300 orún. 3. Požička vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len la né uhodnovrenie notárske. Ústav požičku vypovedať nemôže.

Richvald, Krištályfalu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom mi-
lom «Krestane».

Pre mojich milých nešťastných pohorelcov-fárnikov od mojeho posledného výkazu milodary poslali mi ešte: Vendelin Huszka r. k. farár z Lešnic 10 kor., Ladislav Herbszt r. k. farár zo Starej Vsi 3, Michal Buzelka r. k. duchovný nemocnice sv. Štefana z Budapeštu 2, Michal Majercsák r. k. farár z Mafašoviec 2 kor., Ján Gürsching r. k. kaplán z Levoče 2 a Štefan Romota mladší z Budapeštu 2 koruny. Týmto dobrodincom v mene ubohých pohorelcov touto cestou srdečne ďakujem.

Franc Klein, farár
v Krištályfalu (Szepesmegye.)

Zo Spišskej Magury.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom
«Krestane».

Od istého relovského gazdu na nový rok dostal som nasledujúci pekný list:

«V našej kresťanskej ľudovej strane pozdravujeme sa slovami: Pochválen buď Pán Ježiš Kristus i Panna Maria Patrónka sv. Ruženca, ktorá nám synáčka svojho porodila v Betleheme Judskom ku vykúpeniu hriešneho pokolenia ľudského. Starý rok nám teda už odchádza a Ježišek priniesol nám zase nový rok. Z milosti Božej veľactihodný duchovný oče našej kresťanskej ľudovej stránky i ja Vám vinšujem šťastlivý nový rok, aby nás Ježišek potešil s lepším zdravím jak sme ho v minulom roku mali. aby rozmnožil v našej ľudovej stránke tri veci: vieru, nádej a lásku, ale láska je nadovšetko, bo kde je svornosť a láska, tam i Ježiš prebýva. Tak v krátkosti Vám pripomínam, veľactihodný duchovný oče, že som podielové knihy dostal zo Spolku Sv. Vojtecha ktoré mi spolok na tento rok doručil. Preto Vám veľactihodný pán farár bárs pekne ďakujem, za Vašu trpez-

livost, ktorú s nam máte, so všetkýma údami zamagurskými ktorí sme v tomto spolku, Ďakujeme Vám všetci bárs krásne za Vaše ustávanie. Ostávam s úctou a s kresťansko-ľudovým pozdravom. Nech milý Ježiš, ktorý sa nám narodil, živí a udržuje našu kresťanskú ľudovú stránku, aby sa čím lepšie rozmnožovala a rozširovala pomedzi národom. Pán Boh ju živ, Pán Boh ju rozmnož.»

Okresný vodca kresť. ľud. strany.

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena:

na celý rok 4 koruny,
na pol roka 2 koruny,
na štvrt roka 1 koruna.
Do Pruska: na celý rok 6 korún.
Do Ameriky: Na celý rok 8 korún.

Administrácia Kresťana

Odkazy redakcie.

B. H. B. Rozsirujte Katolícku Ľudovú Jednotu!
To je najlepšia rada, ktorú vám dat môžeme.

F. K. K. Čo vystalo príde budúce.

Ž. F. N. Hovorí: Nech psom tráva raste, keď kravy vydochly. Tak je to aj s vami.

S. F. P. Myjavských kortešov neposlali šupom. Na vyšší rozkaz utiekli a aj to zabudli povedať, že dobre sa majte.

POZVANIE

ku výročnej valnej hromade, ktorú «Gajarský gazdovsko-potravný spolok» dňa 11. februára t. r. bude vydržiavať, a týmto pp. účastníarov spolku úctive povoláva.

Predmety:

1. Predostrenie záverečných účtov z min. roku 1911.
2. Volba správy ako aj členov dozorného výboru.
3. Volné návrhy.

Gajary, dňa 30. januára 1911.

Správa.

Oznam.

Mešťanská banka v Topolčanoch (Nagytapolcsány)

a jej filiálka v Nitre

odporúča ctenému obecnstvu svoje služby v jakejkolvek záležitosti bankovej, menovite:

Dáva požičky na intabulácie a na veksle na ten najlacnejší úrok;

prijíma vkladky na knižky a platí od nich čisté **5 % úroky.**

Banka táto požičiava **len kresťanom**, a úraduje sa v nej každý deň okrem nedeli a sviatku.

Úradné miestnosti banky sú v Topolčanoch v krušovskej ulici a v Nitre v kapitulskej ulici

(Káptalan-utca) No. 9.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 1. februára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiskká, nová	kor.	22:95—24:20
„ stolnobelohradská, nová	„	22:85—23:50
„ peštianska, nová	„	23:20—23:75
„ banátska, nová	„	23:20—23:90
„	„	18:80—19:20
Jačmeň nový, prvotriedny	„	19:85—20:00
Raž prvotriedna	„	19:40—19:75
„ druhotriedna	„	19:40—19:80
Ovos prvotriedny	„	19:00—19:20
„ druhotriedny	„	16:80—17:10
Kukurica	„	29:50—31:00
Konopné sáme	„	180:00—190:00
Datelinové sáme, červená datelina	kor.	110:00—136:00
„ lucerna	„	110:00—136:00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17:60	17:20	16:80	16:40	16:00	15:60	15:00
č.		7	7½	8			
K.		14:60	13:60	9:60			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	14:00—14:20
„ hrubé	„	14:10—14:30
Fazula veľká biela	„	26:00—28:00
Fazula strakavá	„	34:00—34:50
Zemiaky (hornouhorské) biele	„	—
„ „ ružové	„	—
„ „ žlté	„	—
Hrach lúpaný	„	29:00—56:00
Hrach nelúpaný, čistý	„	30:00—32:00
Šošovica čistá	„	40:00—63:00
Proso	„	18:00—20:20
Rasca (kmín)	„	78:00—78:00
Mak	„	106:00—125:00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	150:00—151:00
Slanina mestská 4-kusová	„	128:00—129:00
„ „ 3-kusová	„	135:00—136:00

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.

Ervényes 1911. november hó 8-tól.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.				Ervényes 1911. november hó 8-tól.				A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.						
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	Délután	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	Délután	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	Délután
				hová					honnán					
1110	5:45		sz. v.	Balatonfüred, Tapolca	612	12:20		sz. v.	Arad, Tóvis, M.-Sziget	889	5:10		v. v.	Berlin, Ruttká
310	5:50		„	Hatvan	1008	12:20		„	Zágráb, Fiume, Eszék	645	5:20		tszsz.	Debrecen, Nagyvárad
92	6:20		„	Bicske	314	12:30		„	Hatvan	809	5:30		v. v.	Hatvan
802	6:25		gy. v.	Ruttká, Poprád-Felka	10	12:35		„	Szombathely, Wien	1905	5:30		„	Bród, Eszék, Pécs
8	6:40		sz. v.	Wien, Graz, Sopron	914	12:50		„	Ujvidék, Sarajevo	609	5:45		„	Brassó, Arad
1502	6:45		gy. v.	Kassa, Csorba	1504	1:20		gy. v.	Kassa, Poprád-Felka	909	5:45		„	Sofia, Bród, Belgrád
1506	6:55		sz. v.	Kassa, Csorba	316	1:35		sz. v.	Gödöllő	19	5:55		„	Torbágy
1002	7:00		gy. v.	(Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce	1304	1:40		gy. v.	Fehring, Graz	818	6:00		„	Pécel
602	7:05		„	Arad, Brassó	604	2:00		„	Arad, Bukarest	17	6:05		„	Komárom
906	7:10		„	Belgrád, Sofia, Sarajevo	4	2:05		„	Wien, Páris	1707	6:15		„	Stanislaw, M.-Sziget
402	7:20		„	(Stryj, Lemberg, Maramarossziget	404	2:15		„	S.-aljaúj, Lemberg, Kassa	11	6:25		„	Wien
1802	7:25		„	Fehring, Graz, Trieszt	318	2:20		sz. v.	Kiskörös	407	6:30		„	Lemberg, Kassa, M.-Sziget
812	7:30		sz. v.	Gödöllő	320	2:30		„	Hatvan	1007	6:50		„	Fiume
908	7:45		„	Belgrád, Sofia, Vinkovce	320	2:30		„	Pécel	315	6:50		„	Gödöllő
608	8:00		„	Arad, Brassó	512	2:40		„	Szolnok	1505	7:00		„	Csorba, Kassa
406	8:10		„	Munkács, Lawocne	1202	2:45		gy. v.	Szabadka, Sarajevo	1305	7:10		„	Graz, Fehring
508	8:20		„	Kolozsvár, Brassó	1902	2:55		„	Tapolca, Eszék	509	7:20		„	Brassó, Kolozsvár
1906	8:25		„	Tapolca, Eszék, Bród	304	3:00		„	Ruttká, Berlin	911	7:25		„	Sarajevo, India
306	8:35		„	Ruttká, Berlin	904	3:20		„	Zombor, Belgr., Konstantin.	817	7:30		„	Gödöllő
1706	8:55		„	M.-Sziget, Stanislaw	1022	3:30		v. v.	Paks	819	7:40		„	Hatvan
2	9:20		gy. v.	Wien, Sopron	18	4:25		sz. v.	Komárom	21	7:45		„	Bicske
24	11:55		sz. v.	Bicske	322	4:25		„	Gödöllő	1008	8:00		gy. v.	Róma, Triest, Fiume
					606	5:00		gy. v.	Arad, Tóvis	1509	8:15		sz. v.	Csorba, Kassa
					410	6:10		sz. v.	Miskolc	1021	8:20		v. v.	Paks
					6	6:15		gy. v.	Győr, Sopron, Szombathely, (Wien	515	8:35		sz. v.	Bukarest, Kolozsvár
					824	6:20		sz. v.	Gödöllő	821	8:45		„	Hatvan
					514 ¹⁾	6:40		„	Nagykátá, Szolnok	13	9:20		„	Győr
					398	6:55		„	Ruttká, Berlin	807	9:25		„	Berlin, Ruttká
					1004	6:15		gy. v.	Zágráb, Fiume, Róma, Nápoly	1006 ¹⁾	9:35		gy. v.	Fiume, Tapolca
					510	6:15		sz. v.	Kolozsvár, Brassó	913	9:55		sz. v.	Szabadka
					328	6:25		„	Pécel	5	10:05		gy. v.	(Bruck-K., Szombat-hely, Sopron
					828	6:40		„	Hatvan	409	10:20		sz. v.	Miskolc
					918	6:45		„	Kunszentmiklós-Tass	23	10:45		„	Bicske
					516 ¹⁾	6:55		„	Nagykátá, Szolnok	606	11:25		gy. v.	Arad
					28	7:00		„	Bicske					
					1708	7:10		„	M.-Sziget, Stanislaw					
					16	7:20		„	Győr, Triest					
					832	7:35		„	Hatvan					
					1006 ²⁾	7:40		gy. v.	Zágráb, Fiume					
					1508	8:00		sz. v.	Kassa, Csorba					
					910	8:00		„	India, Sarajevo					
					1908	8:25		„	Pécs, Bród					
					834	8:40		„	Gödöllő					
					518 ³⁾	9:05		„	Szolnok					
					1306	9:15		„	Győr, Graz					
					610	9:30		„	Arad, Brassó					
					1510	10:00		„	Kassa, Csorba					
					836	10:05		„	Pécel					
					912	10:10		„	Bród, Belgrád, Sofia					
					1010	10:25		„	Fiume, Nápoly					
					408	10:25		„	Kassa, Lemberg					
					12	10:50		„	Szombathely, Wien					
					838	11:10		v. v.	Ruttká, Berlin					
					614	11:25		sz. v.	Arad, Debrecen					
								„	Kassa, Szerence					

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról Délután.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délután.

511 ⁴⁾	4:40	sz. v.	Tápiósztyl-Tápióság
518	5:00	„	Nagykátá
811	5:50	„	Gödöllő
911	6:17	„	Kunszentmiklós-Tass

1) Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.

2) Csak február 15-től közlekedik.

3) Csak szombaton közlekedik.

1) Fiumeről Adony-Pusztaszabolcsig csak február 15-től közlekedik.

2) Csak hétfőn közlekedik.

Svoj ku svojmu! Gazdovia a Remeselnici!

Rózsahegy „Iparbank“ Filialka

tak zvaná „Katólicka Banka“
v Levoči No. 51 na Rýnku
pri Konsume.

Akiový a rezervný kapitál cca ... 1.000,000 kor.

Vkladky cca ... 3.000,000 kor.

Prijíma vkladky a dáva od nich

4% čistých interessov,

tieto dľa možnosti bez výpovedi vypláca.

Dáva pôžičky na veksle domy a roľe pri najmiernejších interestoch. Amerikánske doliare najvýhodnejšie zameňa. Assekuracie proti ohňu. V každom ohľade hotoví sme vďaka s dobrou poradou poslužiť.

Úprimní priatelia ľudu:

Direkcia.

Veľké výhody

pri kupovaní osožných potrebných článkov a darov každého druhu poskytuje obvod **Hanns Konrad** cis. a kr. dvorný zásielca **Brüx 2849.** (Čechy) ktorý hlavný obrázkový jeho cenník so 4000 vyobrazeniami k a ž d e m u na žiadosť posiela darmo a ranko.

Zdarma

a franko obdrží každý môj hlavný cenník s výše 4000 vyobrazeniami potrebných článkov a darov každého druhu. Na žiadosť zasiela franko

c. a k. dvorný zásielca

Hanns Konrad
Brüx č. 2844. (Čechy.)

Pri objednávkach na naše ohlasy, prosíme odvolávať sa vždy na náš časopis.

Šporkassa v Popráde

základný kapitál 240000 korún,
rezervná základina 125000 korún.
vklady 2.660,000 korún. Prijíma
vklady a dáva od nich

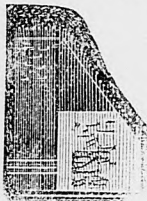
4% čistých interessov.

Lacné české perie!

5 kilo nové tmavé driapané 8.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snáh mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného činovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 180 cm. dlhá 118 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovuujeme vo veľkosti dľa vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu posteľ K 27.— lepšej jačovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta **Benedikt Sachs, Lobes 135** pri Pilsen (Čechy).

Hneď môže hrať

každýna mojej Kolumbia Gittarr-citare s notami k podloženiu. No. 32 49+35 cm. veľká citara 41 strún, 5 akkord skupeňín, komplet s 12 notami k podloženiu

11 ko. ún. Jednotlivé listy s notami kus po 15 halierov. Žiadne riziko.

Záměna dovolená alebo návrat peňazi. Zasiela s poštovou dobierkou alebo pri voprednom doposlaní ohnosu

HANN S KONRAD, cis. a král. dvorný zásielca. Vývozný dom. **Brüx 2833.** (Čechy.)

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť posiela sa ochotne zdarma a franko.

Najlepší český prameň k objednaníu.

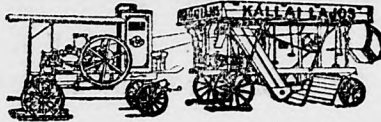
Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; pri-ma polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K, Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny z pevného vrázkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motor-mlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známých najlepších a najjednoduchších, pôvodných **Ludvika Kállai** motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabríku netreba zameniť s druhými firmami pod menom Kállai.

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinovýc liehov!

za 6 korún franko posiela 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

KEĎ KAŠLETE,

ste zašlajmovaný, zachripnutý, máte nátku, ste bez churi k jedeniu, ťažko dýchate a potíte sa v noci,

keď bolesť cítite v prsiach, keď vás trápia katarrálne choroby, je to znakom toho, že ste sa prechladol alebo dostal influenzu, prečo aj na mieste je, odvrátením menších neduhov, zabezpečiť sa pred ťažkými chorobami. Tomuto cieľu najlepšie zodpovie zlatou medailou a diplomom uznania vyznačený, mnohými lekármi odporúčaný

Örkény-ho LIPOMEDOVÝ sirup

Dobrodejné pôsobenie tohoto výborného prostriedku dokazujú početné listiny uznania. Vzornú flašku za 3 kor.,

veľká flaška za 5 korún alebo 3 flašky za 15 korún franko objednať možno s poštovou dobierkou výlučne v hlavnom sklade

HUGO ÖRKÉNY-HO LEKÁREŇ
Budapest, Tököly-u. 28. Sklad 103.